

Budget 2027-30

Udvidelsesforslag drift

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Oversigt over forslag i 1.000 kr.

NR.	Navn på forslag	Udfordring Udvidelse Demografi	2027	2028	2029	2030
	Ældreområdet		7.150	7.150	7.150	7.150
SSSU1	Harmoniseret nedsættelse af madpris	Udfordring	1.250	1.250	1.250	1.250
SSSU2	Demografi, ældreområdet	Demografi	5.900	5.900	5.900	5.900
	Socialområdet		33.278	33.278	32.100	32.100
SSSU3	Etablering af ny fælles indgang på Nannasvej	Udvidelse	1.178	1.178	0	0
SSSU4	Budgetudfordring socialområdet	Udfordring	27.900	27.900	27.900	27.900
SSSU5	Demografi, socialområdet	Demografi	4.200	4.200	4.200	4.200
	Sundhedsområdet		0	0	0	0
	Udfordringer i alt		29.150	29.150	29.150	29.150
	Udvidelser i alt		1.178	1.178	0	0
	Demografi i alt		10.100	10.100	10.100	10.100
	Driftsudvidelser i alt		40.428	40.428	39.250	39.250

Budget 2027-30

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Udvidelsesforslag drift

SSSU1 – Harmoniseret nedsættelse af madpris

Udfordring	Udvidelse	Demografi
X		

1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Hjemmeboende, manko	500	500	500	500
Plejecenterborgere	3.250	3.250	3.250	3.250
I alt kommunal ekstraudgift	3.750	3.750	3.750	3.750
Finansiering via uforbrugt ramme	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
I alt netto	1.250	1.250	1.250	1.250

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

På Senior-, Social- og Sundhedsudvalgets møde den 2. december 2025 blev det besluttet, at prisen for en hovedret harmoniseres i 2026 og frem, sådan at plejecenterbørgeres betaling for en hovedret reduceres svarende til den reducerede pris, der følger af finansloven for 2026 for hjemmeboende borgere. Den manglende finansiering udgør 1,25 mio. kr. årligt fra 2027.

Sagsfremstilling:

På finansloven for 2026 blev der afsat 200 mio. kr. årligt fra 2026 til at sænke egenbetalingen for madlevering via kommunen, så hjemmeboende ældre i 2026 kun betaler 50 kr./hovedret i stedet for 66 kr. Svendborg Kommunes andel af finansieringen udgør ca. 2 mio. kr. I følge administrationens beregninger medfører prisnedsættelsen for hjemmeboende dog en ekstraudgift på 2,5 mio. kr. årligt, hvorfor der årligt mangler finansiering på 0,5 mio. kr.

Der blev i finansloven ikke afsat midler til en tilsvarende nedsættelse af prisen for en hovedret for beboere på plejecentre. En harmonisering af prisen på ældreområdet i Svendborg Kommune, sådan at borgere på plejecentre også kun betaler 50 kr/hovedret i 2026, betyder en ekstraudgift på 3,25 mio. kr. årligt.

Samlet set betyder prisnedsættelsen for både hjemmeboende borgere og borgere på plejecentre dermed en årlig ekstraudgift på 3,75 mio. kr.

På møde i Senior-, Social- og Sundhedsudvalget den 2. december 2025 og i Kommunalbestyrelsen den 16. december 2025 blev det godkendt, at Senior-, Social- og Sundhedsudvalgets uforbrugte ramme afsat i forbindelse med de vedtagne besparelser i budget 2024 kan finansiere 2,5 mio. kr. årligt, mens de resterende 1,25 mio. kr. i 2026 blev besluttet finansieret af ældreområdet overførte midler fra 2025. Både hjemmeboende borgere og borgere på plejecentre betaler derfor kun 50 kr/hovedret i 2026.

Fra 2027 er der en manko på 1,25 mio. kr., hvis prisen for plejecenterborgere skal fastholdes på samme lave niveau som for hjemmeboende. Tilføres midlerne ikke, vil prisen for plejecenterborgere kunne nedsættes fra 66 kr. til ca. 56 kr./hovedret, mens hjemmeboende borgere vil skulle betale 50 kr./hovedret (priserne anført i 2026-niveau).

Påvirkning på andre områder:

Økonomi:

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Beregningen af Svendborgs udgift til en harmonisering af madprisen er udarbejdet på baggrund af sænkning af prisen for en almindelig hovedret i 2026 til 50 kr.

Ekstraudgift samt finansiering ser således ud i tabelform:

Mio. kr.	Årligt i 2026-pl
Sænkning af madpris til 50 kr. i 2026-pl, hjemmeboende	2,5
Sænkning af madpris til 50 kr. i 2026-pl, plejeboligborgere	3,25
I alt sænkning for både hjemmeboende og plejeboligborgere	5,75
Finansiering via finanslov (til hjemmeboende)	2,0
Finansiering via udvalgets uforbrugte ramme	2,5
Manko	1,25

CO2-Konsekvensvurdering:

Budget 2027-30

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Udvidelsesforslag drift

SSSU2 – Demografi ældreområdet

Udfordring	Udvidelse	Demografi
		X

1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Hjemmepleje/sygepleje	5.500	5.500	5.500	5.500
Hjælpe midler/sygepl.artikler	400	400	400	400
I alt	5.900	5.900	5.900	5.900

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

I 2027 forventes der jf. befolkningsprognosen udarbejdet i 2026 i alt 228 flere 65+-årige i 2027 end forventet i følge sidste års prognose udarbejdet i 2025, mens der for den samlede befolkning er tale om et fald på 28 borgere ift. sidste års prognose.

Demografiberegningen for fritvalg/hjemmesygepleje og for hjælpe midler/sygepleje-artikler viser, at der på baggrund af denne udvikling skal tilføres i alt 5,9 mio. kr. ekstra til området i 2027, hvis det nuværende serviceniveau skal fastholdes.

Sagsfremstilling:

Den demografiske udvikling med vækst primært i den ældre del af befolkningen betyder øgede udgifter på ældreområdet.

Den forventede befolkningsudvikling fordelt på de aldersintervaller, der anvendes i demografiberegningerne på ældreområdet, ser således ud jf. befolkningsprognosen udarbejdet i 2026:

Befolkning jf. prognose	2026*	2027	2028	2029	2030
0-17	11.545	11.529	11.434	11.360	11.349
18-64	32.946	32.707	32.760	32.731	32.663
65-74	8.101	8.158	8.109	8.071	8.099
75-84	5.758	5.851	5.945	6.098	6.194
85+	1.863	1.941	2.064	2.170	2.282
I alt	60.214	60.186	60.312	60.429	60.586

År 2026 er forventet jf. befolkningsprognosen fra 2025, mens øvrige år er jf. befolkningsprognose fra 2026

Faktiske tal for 2026 er 184 lavere end forventningen (hele befolkningen). For 65+-årige er tallet derimod 29 højere.

Demografiberegningen omfatter dels beregning af udgiftsbehovet til fritvalg/hjemmesygepleje og dels udgiftsbehovet til hjælpe midler/sygeplejeartikler. Demografiberegningen er ét-årig og foretages hvert år.

Hjemmepleje/hjemmesygepleje beregnes på baggrund af antallet af borgere i aldersgruppen 65+år, hvor der i 2027 forventes i alt 15.950 borgere, hvilket er 228 flere borgere end det antal, som sidste års demografiberegning tog udgangspunkt i.

Hjælpe midler/sygeplejeartikler beregnes på baggrund af samtlige borgere i kommunen, hvor der i 2027 forventes 60.186 borgere, hvilket samlet set er 28 færre borgere end det antal, som sidste års demografiberegning tog udgangspunkt i. På trods af, at der er tale

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

om færre borgere samlet set, ses et øget udgiftsbehov, idet den ældre del af befolkningen demografereguleres med højere beløb end den yngre del.

Plejecentrene er ikke en del af ældreområdet demografiregulering, da de har en fast økonomisk og pladmæssig normering. Midler til drift af nye plejeboliger besluttet derfor fra sag til sag.

Påvirkning på andre områder:

Ikke relevant.

Økonomi:

Der er foretaget en konkret beregning af behovet for ekstra ressourcer til ældreområdet i 2027 (fritvalg/hjemmesygepleje og hjælpemidler/sygeplejeartikler) som følge af den demografiske udvikling.

Beregningen viser, at der i 2027 er behov for 5,9 mio. kr. som følge af den demografiske udvikling, heraf 5,5 mio. kr. til hjemmepleje & hjemmesygepleje og 0,4 mio. kr. til hjælpemidler & sygeplejeartikler.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant

SSSU3 – Etablering af ny fælles indgang på Nannasvej

Udfordring	Udvidelse	Demografi
	X	

1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Drift	1.178	1.178	0	0
Finansiering				
I alt	1.178	1.178	0	0

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Forslaget vedrører finansiering af to medarbejdere i en toårig periode til opstart af en ny fælles indgang på Nannasvej 24. Indgangen skal tilbyde let tilgængelig og hurtig hjælp til borgere med begyndende sociale udfordringer, herunder indsatser efter servicelovens § 82. Udgiften udgør samlet 2,36 mio. kr. i perioden. Efter opstartsperioden forventes indsatsen at kunne videreføres inden for eksisterende rammer som følge af et reduceret pres på øvrige indsatser.

Sagsfremstilling:

I Masterplan for det sociale område (2024–2027) er det prioriteret at styrke den tidlige og forebyggende indsats. Formålet er, at borgere får hjælp hurtigt, før problemerne vokser og kræver mere omfattende indsatser.

Etableringen af den fælles indgang på Nannasvej 24 udspringer af tidligere politiske beslutninger. I Budget 2026 blev det besluttet at samle rusmiddelindsatserne på Dronningholmsvej 60A. Samtidig blev det besluttet at anvende lokalerne på Nannasvej 24 til en ny fælles indgang til let tilgængelig hjælp. Nærværende driftstema vedrører finansiering af to ekstra medarbejdere til opstart og implementering af indsatsen. Der er tale om en midlertidig opnormering i en toårig periode, hvorefter indsatsen forventes at kunne videreføres inden for den eksisterende økonomiske.

Den fælles indgang skal fungere som én samlet adgang til rådgivning, støtte og afklaring for borgere med begyndende eller lettere sociale udfordringer. Målgruppen er borgere med et begrænset behov for hjælp, hvor indsatsen primært er forebyggende og kan iværksættes hurtigt uden visitation.

En central del af indsatsen er tilbud efter servicelovens § 82. Der er tale om kortvarige, forebyggende og uvisiterede forløb, som borgere kan tilgå direkte og dermed få hurtig hjælp. Indsatserne henvender sig til borgere med begyndende eller lettere sociale og økonomiske udfordringer, som ikke er i målgruppen for mere indgribende tilbud. Målgruppen omfatter blandt andet borgere, der oplever at falde mellem to forvaltninger, og borgere i kontakt med Jobcenteret, hvor der aktuelt ses en stigende tilgang til den Åben Rådgivning. Mange af disse borgere vurderes at kunne profitere af gruppebaserede forløb, hvor der tilbydes tidlig og koordineret støtte.

Indsatserne kan f.eks. bestå af gruppeforløb og individuel, kortvarig rådgivning med fokus på boligsøgning, økonomisk rådgivning, samt råd og vejledning om sociale tilbud og frivillige indsatser. Der lægges vægt på hurtigt at afklare borgerens situation og støtte borgeren i at finde relevante løsninger, herunder gennem tæt samarbejde med uvisiterede væresteder og frivillige foreninger.

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Erfaringerne fra opstartsperioden skal anvendes til at styrke indgangen til øvrige tilbud og frivillige foreninger og herigennem skabe sammenhæng og synergi for borgerne.

Med § 82-indsatserne får kommunen mulighed for at sætte tidligere ind. Tidlig hjælp kan forebygge, at borgernes situation forværres og udvikler sig til behov for længerevarende og mere indgribende indsatser.

Etableringen af den fælles indgang indebærer nye opgaver og en udvidelse af målgruppen. Administrationen vurderer derfor, at opgaven ikke kan løses inden for de nuværende personaleresourcer i opstartsfasen.

Det foreslås, at der ansættes to medarbejdere i en toårig periode til at opbygge og forankre indsatsen. Medarbejderne skal blandt andet udvikle arbejdsgange, sikre kendskab til tilbuddet og opbygge erfaring med målgruppen.

Behovet for ekstra ressourcer vurderes at være midlertidigt og knyttet til opstartsfasen. Det foreslås derfor, at der ansættes to medarbejdere i en toårig periode til at opbygge og forankre indsatsen. Når indsatsen er etableret, forventes det, at arbejdsgange og samarbejder er på plads. Samtidig forventes den tidlige og forebyggende indsats at reducere presset på eksisterende, mere indgribende tilbud.

På den baggrund vurderer administrationen, at indsatsen efter opstartsperioden kan videreføres inden for den eksisterende økonomiske ramme.

Påvirkning på andre områder:

Indsatsen forventes på sigt at reducere presset på øvrige sociale indsatser, herunder mere indgribende og længerevarende forløb.

Økonomi:

Ansættelse af to medarbejdere i en toårig periode medfører en samlet udgift på 2,36 mio. kr.

Der er tale om midlertidige driftsudgifter i opstartsperioden. Der er ikke indregnet varige merudgifter, da indsatsen efterfølgende forventes at kunne afholdes inden for eksisterende rammer.

CO2-Konsekvensvurdering:

Sagen vurderes ikke at have konsekvenser for CO2-udledningen.

Budget 2027-30

Udvidelsesforslag drift

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

SSSU4 – Budgetudfordring socialområdet

Udfordring	Udvidelse	Demografi
X		

1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Budgetudfordring	26.240	26.240	26.240	26.240
Finansiering				
I alt	26.240	26.240	26.240	26.240

+ = udgift, - = indtægt

1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Dobbeltdiagnose	1.660	1.660	1.660	1.660
Finansiering				
I alt	1.660	1.660	1.660	1.660

+ = udgift, - = indtægt

1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Drift	27.900	27.900	27.900	27.900
Finansiering				
I alt	27.900	27.900	27.900	27.900

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Socialområdet er udfordret af et forventet betydeligt merforbrug. Udviklingen er drevet af flere samtidige faktorer, men særligt en stigning i antallet af borgere med behov for botilbud – ofte med komplekse støttebehov – er den væsentligste udgiftsdriver.

Sagsfremstilling:

Det konstaterede merforbrug på Socialområdet i 2026 forventes at være varigt. På den baggrund forventes budgetudfordringer på Socialområdet fra 2027 og frem på 27,9 mio. kr. årligt. Merforbruget skyldes en kombination af flere forhold.

Forventet merforbrug

Det forventede merforbrug på Socialområdet skyldes en kombination af flere borgere, stigende kompleksitet i sagerne, højere gennemsnitspriser samt dyre enkeltsager.

Samlet set betyder det, at flere borgere har behov for mere indgribende og længerevarende indsatser – i stigende grad i botilbud, som er det mest udgiftskrævende tilbudsområde.

De overordnede årsager kan kort opsummeres som:

- Flere borgere på området end tidligere år
- Stigende støttebehov hos eksisterende borgere
- Højere gennemsnitspriser pr. borger
- Flere komplekse og dyre enkeltsager

En væsentlig del af den forventede budgetudfordring vedrører udgiftsstigninger til borgere, der enten er placeret eller forventes placeret i eksterne botilbud, som kan varetage indsatsen for borgere med de mest komplekse støttebehov. Disse tilbud er

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

blandt de mest udgiftskrævende på Socialområdet. En del af den forventede budgetudfordring kan henføres til en øget tilgang af borgere fra Børne- og Ungeområdet. Herudover bidrager stigende takster på eksisterende tilbud også til udgiftspresset. Ud over botilbudsområdet forventes der også budgetudfordringer på flere andre tilbudsområder. Det gælder blandt andet socialpædagogisk støtte og forsorgscentre, hvor både flere borgere og højere gennemsnitsudgifter bidrager til de forventede budgetudfordringer. På aflastningsområdet, borgerstyret personlig assistance samt aktivitets- og samværstilbud skyldes de forventede budgetudfordringer primært stigende gennemsnitspriser pr. borger.

Årlig effektivisering

Derudover påvirkes området af den politisk besluttede årlige effektivisering på 0,3% svarende til ca. 1,4 mio. kr., som yderligere udfordrer budgettet.

Dobbelt diagnose – reduceret økonomisk ramme til rusmiddelbehandling

Som led i aftalen om kommunernes økonomi for 2024 overgår behandlingen af borgere med både psykisk lidelse og behandlingskrævende rusmiddelproblematik gradvist fra kommunerne til regionerne frem mod 2027. Samtidig reduceres den kommunale økonomiske ramme på området.

Den reducerede økonomiske ramme til rusmiddelbehandlingen forudsætter, at en stor del af de mest belastede borgerne skulle overgå til regional behandling. Aktuelt er der dog registreret at væsentligt færre borgere er overgået til det regionale dobbeltdiagnosetilbud. Det betyder, at størstedelen af opgaven fortsat skal løses kommunalt.

Der er derfor i budgettemaet taget højde for, at socialområdets budgetudfordringer belastes yderligere med 1,66 mio. kr. årligt. Hvis området ikke tilføres midler, vil det medføre behov for organisatoriske tilpasninger og samtidig kunne få konsekvenser for serviceniveauet i rusmiddelbehandlingen. Det kan blandt andet betyde færre behandlingssamtaler, reduceret åbningstid og færre forebyggende indsatser. Det kan samtidig få betydning for samarbejdsaftalerne med Langeland og Ærø Kommuner, som i dag benytter dele af Svendborg Kommunes behandlingstilbud.

Påvirkning på andre områder:

Udviklingen på socialområdet kan påvirke:

- Ældreområdet (flere borgere med komplekse plejebehov og overlap mellem social- og ældreindsatser)
- Sundhedsområdet (borgere med komplekse behov)

Økonomi:

Merforbruget på socialområdet forventes samlet set at udgøre 27,9 mio. kr. årligt. Merforbruget er opgjort på baggrund af det forventede regnskabsresultat for 2026, reguleret for kendte forhold.

Merforbruget vedrører øgede driftsudgifter og skyldes især flere borgere med behov for botilbud samt stigende kompleksitet og gennemsnitspriser. Området påvirkes yderligere af den årlige effektivisering på 0,3% svarende til ca. 1,4 mio. kr. Den årlige effektivisering på 0,3% vil også påvirke i 2027 men forventes på nuværende tidspunkt at kunne finansieres inden den samlede ramme.

CO2-Konsekvensvurdering:

Budget 2027-30

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Udvidelsesforslag drift

SSSU5 – Demografi socialområdet

Udfordring	Udvidelse	Demografi
		X

1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Drift	4.200	4.200	4.200	4.200
Finansiering				
I alt	4.200	4.200	4.200	4.200

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

På det specialiserede socialområde betyder den demografiske udvikling i forbindelse med overgangen fra barn til voksen stigende antal borgersager til støtte i egen bolig eller midlertidige/længerevarende botilbud til borgere, der modtog tilbud før det fyldte 18. år.

Der indregnes ikke demografisk effekt i forhold til øvrige områder af serviceloven på borgerstammen. Der indregnes heller ikke demografisk effekt af sager, der først udviser støttebehov efter det fyldte 18. år.

Jf. beskrivelsen af demografimodellen indregnes helårseffekten desuden af sager, der er overgået i indeværende budgetår.

Sagsfremstilling:

Den demografiske/mængdemæssige udvikling på socialområdet har medført et udgiftspres i de seneste regnskabsår, og det vil fortsætte hen over de kommende år.

Rammestyringen indebærer, at øgede udgifter som følge af den demografiske og mængdemæssige udvikling skal håndteres inden for uændret økonomisk ramme og gennem tiltag som:

- Rehabilitering
- Modtagelsen
- Flexboliger
- Velfærdsteknologi
- Intern opgaveløsning
- Ændret opgavevaretagelse

Erfaringerne fra 2020 til 2025 demonstrerer, at disse initiativer ikke kan løse det demografiske og mængdemæssige pres pga. øget udgiftspres på området, øget levealder, øget antal borgere med diagnoser, tilgang af borgersager pga. erhvervet hjerneskade, skærpede sundhedsfaglige krav og forholdsvis begrænset afgang. Fortsat rammestyrelse vil derfor nødvendiggøre betydelige ændringer i serviceniveau og ændrede visitationsafgørelser på baggrund af ændrede kvalitetsstandarder.

På socialområdet betyder beslutningen om rammestyrelse konkret, at demografimodellen "Fra barn til voksen", gældende siden 2009, blev bragt til ophør i 2019. Modellen har betydet, at budgettet er tilpasset den demografiske udvikling i forbindelse med sagers overgang fra Børn og Unge til Socialafdelingen. Der er tale om de forventede foranstaltninger til unge i det kommende budgetår, der fylder 18 år.

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Før 2021 har budgettemaer vedr. demografiske udgifter alene indeholdt udgiften for hver ung fra det 18. år og frem til årsskifte. Fra 2022 indeholder opgørelsen desuden den resterende helårseffekt for de unge, der overgik året før.

Budgettemaet for 2027 på netto 4,2 mio. kr. består af:

- 2,5 mio. kr. vedrørende helårseffekt af demografisager med overgang i 2026, i alt 15 sager
- 1,7 mio. kr. vedrørende overgangssager i 2027 fra det 18. år og året ud, i alt 11 sager.

Der vurderes alene ud fra forventningen om en indsats efter tre servicelovsparagraffer. I beregningen anvendes en gennemsnitspris, som senest blev fastsat i 2019. Priserne er ikke fremskrevet.

Paragraf	Vægtet gennemsnitspris (kr. pr. år- 2019 niveau)
Socialpædagog. støtte (85)	10.000
Midlertidigt botilbud (107)	578.337
Længerevarende botilbud (108, 105/85)	916.659

Påvirkning på andre områder:

Indsatserne understøtter arbejdet i socialafdelingen.

Økonomi:

Det demografiske udgiftspres vil for 2027 være på netto 4,2 mio. kr.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.